

POSTANOWIENIE

24 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Góra-Błaszczkowska

na posiedzeniu niejawnym 24 czerwca 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa E.K.-S.

przeciwko A.J. i K.J.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej A.J.

od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z 27 marca 2024 r., I ACa 116/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;
2. zasądza od A.J. na rzecz E.K.-S. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia A.J. do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

(P.H.)

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy we Wrocławiu wyrokiem z 24 listopada 2021 r. zasądził solidarnie do pozwanych A.J. i K.J. na rzecz powódki E.K.-S. kwotę 32 369,40 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od 20 kwietnia 2011 r. do dnia zapłaty (pkt I), w pozostałej części powództwo oddalił (pkt II) oraz orzekł o kosztach procesu (pkt III).

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z 27 marca 2024 r. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie I i II w ten sposób, że zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powódki kwotę 72 800 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 kwietnia 2011r. do dnia zapłaty; oraz w punkcie III w ten sposób, że zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powódki 11 754 zł tytułem kosztów procesu (pkt 1) oddalił w całości apelacje obu pozwanych (pkt 2) oraz orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt 3 i 4).

Pozwana A.J. wniosła skargę kasacyjną od tego wyroku, zaskarżając go w całości. Skarżąca na podstawie art. 398⁴ § 2 k.p.c. wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Skarżąca podniosła, że skarga jest oczywiście uzasadniona wobec naruszenia przepisów prawa materialnego określających istotę szkody, tj. art. 361 § 2 k.c., polegającego na przyjęciu przez Sąd II instancji, że szkoda taka wystąpiła w sytuacji, gdy w majątku osoby rzekomo poszkodowanej nie dochodzi do żadnej straty ani uszczerbku w postaci utraconych korzyści. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej wynikała także z naruszenia art. 644 k.c. w zakresie uprawnień do wzajemnych rozliczeń stron w przypadku odstąpienia od umowy.

Powódka w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosła o odmowę jej przyjęcia do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest kwalifikowanym środkiem prawnym, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a leżącymi w interesie powszechnym. Rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno służyć ochronie obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania oraz zapewniać jednolitość orzecznictwa sądowego w takich sprawach, w których możliwe jest dokonanie zasadniczej wykładni przepisu prawa, mającej walor generalny i abstrakcyjny.

W przepisach kodeksu postępowania cywilnego skarga kasacyjna została ukształtowana jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa

oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń, wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś do merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 lipca 2023 r., I CSK 6201/22).

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. Gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić swoje twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, Nr 3, poz. 49; 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, Nr 4, poz. 75; 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15). Oceniając wynikającą z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłankę oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy dostrzec, że ma ona charakter wyjątkowy. W konsekwencji, w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że oczywista zasadność skargi powinna dać się stwierdzić „na pierwszy rzut oka”, bez zbytniego wgłębiania się w sprawę (zob. postanowienie SN z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07). O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie

decyduje samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 30 stycznia 2025 r., I CSK 473/24).

Skarga kasacyjna wniesiona w sprawie niniejszej nie spełnia tego kryterium.

Sformułowane przez skarżącą uzasadnienie wniosku stanowi w istocie próbę zaangażowania Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji instancyjnej prawidłowości dokonanych przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych i oceny prawnej w sprawie, co nie jest celem postępowania kasacyjnego i nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę przedsądu, przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Podstawami skargi kasacyjnej nie mogą być objęte zarzuty błędnych ustaleń faktycznych i oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.), więc nie można z odwołaniem się do nich kreować zagadnienia prawnego opartego na założeniu, że w rzeczywistości miał miejsce stan faktyczny inny, niż ustalony przez sądy obu instancji, czyli inny, niż stanowiący podstawę rozstrzygnięcia.

W istocie uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania opiera się na zarzutach dotyczących oceny materiału dowodowego. Skarżąca kwestionuje bowiem przyjęcie przez Sąd drugiej instancji za własne ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd pierwszej instancji, m.in. w postaci wysokości szkody, skuteczności oświadczenia powódki o odstąpieniu od umowy.

Sąd drugiej instancji w oparciu o dodatkowo przeprowadzony dowód z opinii biegłego dokonał uzupełniając ustaleń stanu faktycznego poczynionych przez Sąd pierwszej instancji, które w pełni podzielił. Wyczerpująco odniósł się zarówno do zakresu zleconych robót budowlanych, oświadczenia woli o odstąpieniu od umowy, jak i do wysokości poniesionej szkody i sposobie jej obliczenia. Ustalenia Sądu drugiej instancji nie budziły wątpliwości.

Wskazać należy, że o ile samo pojęcie szkody nie zostało ustawowo zdefiniowane, to w art. 361 § 2 k.c. określono zakres odpowiedzialności odszkodowawczej wskazując, że obejmuje on szkodę rzeczywistą (damnum emergens) oraz utracone korzyści (lucrum cessans). Damnum emergens polega na

zmniejszeniu majątku poszkodowanego wskutek zdarzenia, z którym związana jest odpowiedzialność sprawcy szkody, zaś *lucrum cessans* ma miejsce w sytuacji, gdy majątek poszkodowanego nie wzrósł tak, jakby to się stało, gdyby nie nastąpiło zdarzenie sprawcze. Stwierdzenie istnienia utraconych korzyści wymaga udowodnienia wysokiego prawdopodobieństwa osiągnięcia korzyści majątkowej przez poszkodowanego. Korzyści, których uzyskanie nie było wystarczająco prawdopodobne, stanowią szkodę ewentualną, niepodlegającą naprawieniu (por. wyrok SN z 12 września 2024 r., II CSKP 1709/22).

W okolicznościach sprawy niniejszej nie stwierdzono kwalifikowanego naruszenia prawa, uzasadniającego przyjęcie skargi do rozpoznania ze względów publicznoprawnych.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

(P.H.)

[a.ł]